

Koncernstrategi for internationalisering

2011 - 2015

Strategien er illustreret med bidrag til VIAs FaceBook fotokonkurrence afsluttet marts 2011. Opgaven var at lege med VIAs logo. Vinderen er Natu Dan fra Rumænien, som er studerende på VIA. Vinderfotoet kan ses på side 7.

Indledning

I det følgende præsenteres VIAs koncernstrategi for internationalisering. Strategien sætter fokus på, hvorledes VIA vil arbejde for at indfri ambitionen om at blive blandt de førende globale udbydere af professions- og erhvervsrettet videregående uddannelse og viden, der både tilgodeser og udfordrer samfundets behov – regionalt, nationalt og globalt. Strategien er blevet til på baggrund af indsatsen i en tværgående arbejdsgruppe i VIA med input fra en bred kreds af ledere og medarbejdere engageret i internationalt arbejde i VIA.

Arbejdet med strategien har vist, at VIA på baggrund af den hidtidige indsats i højskolerne har et godt udgangspunkt i forhold til internationalisering. VIA råder således over et stort antal internationale samarbejdspartnere, udbyder mange uddannelser og kurser/moduler på engelsk og er blandt de første danske institutioner med videregående uddannelser, der etab-

lerer sig med udbud i Kina. Herudover samarbejder VIA om f.eks. udvikling af uddannelser, udveksling, samt forsknings- og udviklingsaktiviteter med myndigheder, uddannelsesinstitutioner og virksomheder mv. i en lang række lande både i og uden for Europa. Hensigten med denne strategi er at tage denne udvikling et skridt videre, bidrage til en yderligere integration af internationaliseringsindsatsen i VIAs kerne- og støtteprocesser og styrke VIAs position på det globale uddannelsesmarked

Der vil blive foretaget en årlig evaluering af strategien. Denne foretages af Internationalt Udvalg bistået af International Relations

2 Baggrund

Denne strategi skal ses som et stærkt ønske fra VIA om at bidrage til udvikling af konkurrenceevnen blandt danske virksomheder og til velfærdssamfundets sammenhængskraft og generelle udvikling i en stadig mere globaliseret verden, hvor der også fra politisk hold i bl.a. regeringens globaliserings- og mobilitetsstrategier lægges stor vægt på, at uddannelsesinstitutioner sikrer internationalisering af uddannelser, studerende og medarbejdere. For at kunne løfte denne opgave er det afgørende, at VIA opleves som attraktiv samarbejdspartner, uddannelsessted og arbejdsplads for herigennem at tiltrække og fastholde de mest talentfulde samarbejdspartnere, studerende og medarbejdere fra Danmark og udlandet.

I et stadigt mere globaliseret arbejdsmarked, hvor virksomheder dels vægter internationale kompetencer højt, dels rekrutterer medarbejdere på tværs af landegrænser, er det væsentligt at VIA gennem strategien understøtter danske virksomheder i denne udvikling. Foruden at studerende i VIA i løbet af uddannelsen skal have mulighed for at udvikle stærke

internationale kompetencer, skal VIA også gennem tiltrækning af udenlandske studerende og tilrettelæggelse af uddannelsesforløbene medvirke til at dække aftagernes behov for ansættelse af dimittender med en dansk videregående uddannelse i bagagen.

Tilsvarende er det VIAs overbevisning, at en internationalisering er et væsentligt led i den løbende kvalitetsudvikling af ikke blot VIAs uddannelser, men også forsknings- og udviklingsindsatsen i VIA. Internationalisering er et væsentligt element i en dannelses- og udviklingsproces, der skal gøre, at studerende, færdiguddannede og medarbejdere i VIA oplever, at de gennem et professionelt internationalt miljø bliver rustet til at møde globaliseringens udfordringer og muligheder såvel i Danmark som i udlandet. Herudover vil et gensidigt internationalt samarbejde også bidrage til udvikling af VIA som organisation.

Globaliseringen medfører også en mere konkurrencepræget uddannelsesverden. VIA har som følge af den brede portefølje af fagligt anerkendte uddannelser baseret på den skandinaviske dannelsesætning og

didaktik og tætte kontakt til aftagerfeltet et godt udgangspunkt i forhold til konkurrencesituationen, men det bevirker også, at VIA har noget særligt at byde ind med i forhold til internationale samarbejdspartnere. Trods dette udgangspunkt vil det foruden en kontinuerlig udvikling af uddannelserne dog være afgørende, at VIA også får mulighed for at udbyde professionsmasteruddannelser, hvis VIA i langt højere grad skal positionere sig som en stærk aktør på det globale uddannelsesmarked. Strategien skal være med til at udvide VIAs internationale handlemuligheder.

Strategiske fokusområder og mål

VIA har med udgangspunkt i baggrundsskabelsen opstillet følgende tre strategiske mål for perioden 2011 – 2015:

Studerende med stærke internationale kompetencer

VIA uddanner højt kvalificerede studerende til at tage fagligt ansvar og blive medskabere og medudviklere af deres profession og erhverv. Studerende i VIA skal derfor i løbet af uddannelsen have mulighed for at udvikle stærke internationale kompetencer, der kvalificerer dem til et stadigt mere globalt arbejdsmarked samt et multikulturelt og globaliseret Danmark – i form af globalt udsyn, kulturforståelse, interkulturel kommunikation mv. Tilsvarende skal VIA gennem uddannelserne fagligt adressere de udfordringer og muligheder, der knytter sig til en stigende globalisering i forhold til klima, energi, teknologi, fødevarer, sundhed, uddannelse, fattigdomsbekæmpelse mv.

Attraktive og internationalt efterspurgte uddannelsesforløb

Internationalisering er et væsentligt led i den løbende udvikling af VIAs uddannelser og faglige miljøer og vil endvidere være medvirkende til at tiltrække flere studerende til en videregående uddannelse. Hvor videregående uddannelsesinstitutioner tidligere primært tiltrak fra nærområdet, er uddannelse i dag et hastigt voksende marked, hvor studerende søger mod de institutioner, der kan tilbyde den bedste uddannelse og det mest stimulerende studiemiljø. VIA skal derfor udvikle attraktive og internationalt efterspurgte uddannelsesforløb, der foregår i internationale studie- og læringsmiljøer i VIA eller ved samarbejdspartnere som virksomheder og uddannelsesinstitutioner i udlandet, og der som nævnt i ovenstående adresserer udfordringer og muligheder, der knytter sig til en stigende globalisering.

Deltagelse i internationale forsknings- og udviklingsprojekter

Som led i VIAs langsigtede ambition på forskningsområdet om at udvikle sig til et egentlig professionsuniversitet vil det være afgørende, at VIA styrker sin position i forhold til den internationale professionsforskning sammen med internationale samarbejdspartnere og aftagere. Dette i erkendelse af, at en stadig større andel af forskningen generelt foregår i internationale netværk. VIA skal derfor øge sin deltagelse i eksternt finansierede internationale forsknings- og udviklingssamarbejder, herunder styrke netværket til internationale forskningsinstitutioner og aftagere.

3.1. Kritiske succesfaktorer

Ved kritiske succesfaktorer forstås interne og/eller eksterne forhold, som har afgørende betydning for realisering af strategien. I Undervisningsministeriets mobilitetsstrategi påpeges, at internationalisering af erhvervs- og professionsrettede videregående uddannelser traditionelt har været båret af ildsjæle, og graden af internationalisering derfor ofte svinger afhængigt af fagområde, uddannelse mv. Et billede som på mange måder også beskriver situationen hos VIA. Blandt de afgørende succesfaktorer for denne strategi er derfor, at det lykkes at udbrede interessen for internationalisering blandt flere medarbejdere i VIA og ikke mindst understøtte de medarbejdere, hvor interessen allerede er vakt, med tilbud om relevant kompetenceudvikling, jobmuligheder, udlandsophold mv.

En anden og meget væsentlig succesfaktor er muligheden for professionshøjskolerne for at udbyde professionsmasteruddannelser. En mulighed som danske professionshøjskoler i skrivende stund ikke har, men som efterspørges af flere internationale samarbejdspartnere og besiddes af professionshøjsko-

ler (Universities of Applied Science) i en lang række sammenlignelige lande i Europa. Den manglende mulighed for at udbyde professionsmasteruddannelser svækker derfor VIAs attraktivitet i forhold til internationale samarbejdspartnere og indgår derfor som et væsentligt indsatsområde i VIAs samlede strategikompleks på forsknings- og udviklingsområdet.

3.2. Strategiske principper

En strategi kan ikke tage højde for alle fænomener og forandringer, som vil opstå i en given strategiperiode. Derfor har VIA valgt at udarbejde et sæt strategiske principper, som kan guide beslutninger, valg og handlinger i den ånd, som denne koncernstrategi er tænkt.

NÆRHED SOM PRINCIP

Beslutninger træffes tættest muligt på dem, som beslutningen vedrører. Implementeringen af strategien er i væsentligt omfang funderet på faglige miljøer i de fem højskoler og fællesfunktioner. Det er ledere og medarbejdere i de enkelte højskoler og fællesfunktioner, som har størst indsigt i, hvordan konkrete

indsatser kan tilføre enheden størst faglig værdi i forhold til ovenstående strategiske mål.

FOKUSERING OG PRIORITERING

Såfremt ambitionen om at blive blandt de førende globale udbydere af professions- og erhvervsrettet videregående uddannelse og viden skal realiseres, kræver dette vilje og mod til tilvalg – og fravalg.

IMPLEMENTERING GENNEM DIALOG

Strategien som papir alene skaber ikke værdi for VIAs interessenter. En løbende dialog mellem ledere, medarbejdere, samarbejdspartnere, aftagere og studerende er afgørende for, at strategien omsættes til handling og skaber værdi for alle interessenter.

4

Indsatsområder

VIA har prioriteret følgende otte indsatsområder, som skal bidrage til indfrielse af ovenstående strategiske mål:

- 1. Internationalisering af uddannelserne**
- 2. Ind- og udgående mobilitet blandt studerende**
- 3. Ind- og udgående mobilitet blandt medarbejdere**
- 4. Internationale netværk**
- 5. Internationalisering af forsknings- og udviklingsindsatsen**
- 6. Interessenthåndtering, synliggørelse og branding**
- 7. Internationalisering af fællesfunktioner**
- 8. Fysiske rammer for internationale aktiviteter**

Indsatsområderne skal betragtes som de overordnede spor, som VIA i strategiperioden vil følge i forhold til en øget internationalisering. De første fem indsatsområder fokuserer primært på internationalisering af VIAs kerneydelser nemlig uddannelse og professionsforskning, mens de tre sidste indsatsområder sigter mod internationalisering af støtteprocesser. Som tidligere nævnt er implementeringen af strategien i væsentligt omfang funderet på de fem højskoler. For fællesfunktionerne vil fokus være på udvikling af professionel og effektiv støtte til højskolerne - f.eks. rådgivning af højskolerne i forhold til lovgivning, indgåelse af strategiske partnerskaber, fælles aktiviteter i forhold til synliggørelse og markedsføring, administrative opgaver mv.

4.1 Internationalisering af uddannelserne

VIA vil i stigende grad internationalisere curricula i alle uddannelser og herigennem sikre, at studerende har mulighed for at erhverve sig internationale kompetencer gennem studietiden i VIA. Dette vil bl.a. foregå ved at studieordninger udarbejdes således, at det er muligt for studerende at rejse et semester til udlandet uden forlængelse af studietiden. For at sikre muligheden for alle studerende til at opnå internationale kompetencer arbejder uddannelserne også

med "Internationalization at home". Herudover vil VIA sikre, at studerende får den nødvendige hjælp til at arrangere studie- og praktikophold i udlandet samt at give de studerende mulighed for at tilvælge kurser i engelsk sprog på højt niveau. Tilsvarende vil VIA arbejde på at øge antallet af uddannelser udbudt på engelsk, samt udvikle en strategi for udbud af danske uddannelser i udlandet som et led i aktion på det internationale uddannelsesmarked. VIA vil arbejde for at etablere paralleluddannelser og til en hvis grad fællesuddannelser i samarbejde med internationale samarbejdspartnere. Endelig vil VIA sikre, at internationale studerende tilbydes mulighed for deltagelse i kurser i dansk sprog, kultur og samfundsforhold for herved at fastholde internationale studerende på det danske arbejdsmarked efter endt uddannelse.

4.2 Ind- og udgående mobilitet blandt studerende

INDGÅENDE STUDERENDE

VIA vil arbejde for, at antallet af indgående studerende – både full degree- og udvekslingsstuderende – er i stadig vækst gennem årene under hensyntagen til de givne politiske og fysiske rammer. Væsentligt i den forbindelse

er etablering af internationale studiemiljøer på campuser i VIA. Herudover skal der arbejdes for, at danske og internationale studerende involverer sig med hinanden – både fagligt og socialt. Arbejdet med at implementere Code of Conduct⁴ herunder at professionalisere markedsføring, rekruttering, optagelse og vejledning af studerende vil fortsætte.

UDGÅENDE STUDERENDE

VIA vil arbejde for, at antallet af udgående studerende er i stadig vækst gennem årene – en vækst, der har som mål at leve op til undervisningsministeriets mobilitetsstrategi samt fastsatte mål i Bologna-processen. Der arbejdes således for at øge antal udgående både danske og internationale studerende i studium og praktik i udlandet. Alle studerende i VIA skal derfor informeres om mulighederne for udlandsophold – både studium og praktik - og om legatmuligheder. Herudover vil VIA i samarbejde med aftagerne arbejde på at informere studerende om fordelene ved udlandsophold i studietiden. Studerendes internationale kompetencer opnået gennem udlandsophold skal meriteres, og de erhvervede erfaringer om muligt bruges i undervisningen og markedsføring af udlandsophold efter hjemkomst. Der arbejdes for at give studerende mulighed for at få et

internationalt kompetencebevis, som anbefalet i Undervisningsministeriets mobilitetsstrategi. Der arbejdes for at skabe balance mellem antal udrejsende og indrejsende studerende samlet set i forhold til studium og praktik på uddannelsesniveau.

4.3 Ind- og udgående mobilitet blandt medarbejdere

INDGÅENDE MEDARBEJDERE

VIA lægger vægt på at modtage internationale undervisere på undervisningsophold på såvel dansk-sprogede hold som engelsksprogede hold således, at studerende ved VIA har mulighed for at deltage i international undervisning ved undervisere fra internationale samarbejdspartnere, og herigennem sammenligne kvaliteten af den undervisning med den, der leveres af ansatte undervisere ved VIA. Uddannelserne opfordrer ansatte medarbejdere ved VIA til – gennem dialog med medarbejdere i udlandet – at modtage internationale undervisere på egne hold.

UDGÅENDE MEDARBEJDERE

VIA lægger vægt på at udsende undervisere i undervisningsophold til samarbejdspartnere i udlandet i mere

⁴Code of Conduct - CoC er et sæt klare entydige etiske retningslinjer for rekruttering, optagelse og uddannelse af internationale studerende. CoC tydeliggør internationale studerendes uddannelsesfaglige og økonomiske rettigheder under rekruttering, optagelse og uddannelse. CoC er udarbejdet af Professionshøjskolerne i samarbejde med Undervisningsministeriet, Erhvervsakademierne og Professionshøjskolenes Rektorkollegium.

end to uger med bl.a. det formål at øge kvaliteten i undervisningen af studerende i VIA samt forbedre undervisernes engelskkundskaber, herunder sikre at alle medarbejdergrupper, både undervisere og teknisk administrativt personale udvikler interkulturelle kompetencer. For at understøtte dette tilbyder VIA test af sproglige kompetencer i engelsk og engelskundervisning på højt niveau til alle medarbejdere. Ved ansættelse af nye undervisere lægges endvidere bl.a. vægt på underviserens engelskkundskaber og multikulturelle færdigheder samt international erfaring/profil herunder ikke mindst erfaring i undervisning på engelsk. VIA lægger vægt på, at teknisk/administrative medarbejdere gennemfører udvekslingsophold i udlandet.

4.4 Internationale netværk

VIA prioriterer samarbejde og netværksdannelse med aftagere af dimittender både nationalt og internationalt. Der lægges vægt på, at såvel undervisere som administrative medarbejdere involverer sig i internationale netværk - bilaterale som multilaterale - i samarbejde med såvel uddannelsesinstitutioner som aftagere i hele verden. Internationale netværk anvendes f.eks. til at etablere samarbejde omkring udvikling og udbud af bl.a. en vifte af fælles professionsmasterud-

dannelser. Samlet set vil VIA lægge vægt på kvalitet i samarbejdsrelationerne og herunder sikre, at der er aktivitet med de samarbejdspartnere, der indgår aftaler med bl.a. gennem udpegning af strategiske samarbejdspartnere. VIA vil arbejde for på sigt at blive en tosproget uddannelseskonglomerat.

4.5 Internationalisering af forsknings- og udviklingsindsatsen

VIA ønsker at styrke samarbejdet med internationale partnere om forsknings- og udviklingsprojekter i erkendelse af, at en stadig større andel af forskning generelt foregår i internationale netværk. VIA udvikler procedurer og incitamentstrukturer, der understøtter medarbejdernes deltagelse i internationale netværk for forsknings- og udviklingsarbejde med såvel forskningsinstitutioner som det internationale aftagerfelt, herunder både nationale og internationale virksomheder. VIA vil præge udviklingen af professionsforskning og i samarbejde med bl.a. UAS (Universities of Applied Science) skabe viden til anvendelse i de erhverv og professioner, som VIAs uddannelser henvender sig til. Medarbejdere involveret i forsknings- og udviklingsprojekter sikrer, at ny viden publiceres i anerkendte medier. Endelig vil VIA øge indsatsen i

forhold til hjemtagning af internationale forsknings- og udviklingsmidler.

4.6 Interessenthåndtering, synliggørelse og branding

VIA vil brande og markedsføre egne internationale aktiviteter og uddannelser globalt. Formålet med markedsføring er at synliggøre VIA på den internationale bane, så f.eks. potentielle internationale studerende vælger at studere på uddannelser i VIA, enten som full degree studerende eller udvekslingsstuderende. Synliggørelsen der gennemføres i samarbejde mellem højskolerne, International Relations og Kommunikationsafdelingen, tjener også det formål at tiltrække internationale samarbejdspartnere, som deltagere i fælles internationale forsknings- og udviklingsprojekter. VIA vil brande egne uddannelser som uddannelser med dansk didaktik og pædagogik samt med danske værdier, mindset og samværdskultur, herunder anvendelse af projektorienteret og medieåret undervisning samt professionsrettet samarbejde med aftagere nationalt som internationalt. VIA vil påvirke den politiske proces for sikring af anerkendelse af professionsrettet forskning og udvikling samt synliggøre VIA i internationale netværk i bl.a. professionshøjskolereregulering og her gøre indflydelse gældende f.eks.

gennem afholdelse af internationale konferencer med samarbejdspartnere og aftagere. VIA vil samarbejde med aftagere af dimittender for bl.a. at sikre at aftagernes behov for faglige og personlige kvalifikationer hos dimittenderne afspejles i læringsprocesser og studieordninger på uddannelserne.

4.7 Internationalisering af fællesfunktioner

Fællesfunktionerne i VIA skal sikre, at internationale studerende serviceret med den bedste service på lige fod med danske studerende ved f.eks. at implementere parallel engelsk og dansk skiltning og adgang til såvel engelsk som dansk faglitteratur på de lokaliteter, hvor der optages internationale studerende. Kvalitetsafdelingen medvirker til, at medarbejderne i højskolerne besidder de kompetencer, der skal til for at understøtte uddannelserne i internationaliseringsprocessen, fx i forhold til udbud af danske uddannelser i udlandet og akkreditering af disse. Fællesfunktioner etablerer et akutberedskab (beredskab, hvor studerende kan få hjælp i akutte situationer – også uden for normal arbejdstid) for alle studerende og sikrer støtte til organisering af internationale studerende, herunder hjælp til fælles sociale aktiviteter med danske studerende. Servicepersonale i VIA, der har kontakt til internationale studerende, tilby-

des hjælp til afklaring af eget engelskniveau og efterfølgende engelskundervisning, hvor det er nødvendigt, så servicepersonale er i stand til at kommunikere med internationale studerende. Fællesfunktioner i VIA understøtter alle organisatoriske enheder højskoler/ uddannelser/ videntcentre m.v. under gennemførelse og afrapportering af projekter. Samlet set skal disse aktiviteter bidrage til, at der blandt ledere og medarbejdere i fællesfunktionerne også udvikles et internationalt mindset.

4.8 Fysiske rammer for internationale aktiviteter

VIA vil arbejde målrettet på at tilflyttende internationale studerende sikres gode boligforhold, herunder tage hensyn til internationale studerendes behov. VIA vil følge med i evt. ændringer i lovgivningen for ejerforhold og udlejningsmuligheder vedr. kollegieværelser/lejligheder til både nationale og internationale studerende.

